

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, temető-utca 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentelen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonczy-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetmény-, nyiltér- és felzárkálások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos petítor terfoga 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonczy-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A jövő reményei.

Az év hónapjai között egyik legfontosabb június hava. Az iparos, gazda, kereskedő, hivatalnok, honatya vagy pihenésre vonul, vagy fokozott erővel munkálkodik arra, hogy nemsokára learassa verejtékes munkájának gyümölesét. Urak és magasabb hivatalnokok e hónapban kezdik meg az ugynevezett morte saison, melynek lakasztó napjaiban jobb szeretnek valamely regényes fürdő hős éghajlata alatt szórakozni, mint a fővárosokban közvéleményt alkotni s ezért sürgőseá végzik el dolgaikat, hogy elutazásukat semmi se akadályozza meg. Egy szóval június havánál csak az fontosabb, melyben a régi megszokott foglalkozásokhoz újra visszatérnek a holt ideény vándormadarai.

De a társadalmat alkotó egyének egyik tekintélyes része a mellett, hogy iparos, kereskedő, hivatalnok vagy ur, még szülő is, kiknek fiaik és leányaik tanítvázteteinkben tanulják az élet tudományát; a jövő örököséi, kik a természet sorrendje által szentesített végrendeletben öröklők szülőiknek vagyonát, erkölcsi kincsét, a társadalom összes vívmányait. A nagyreményű fiatal-ság, a tanuló sereg e hónapnak most folyó napjaiban ad számot országszerte arról, vajjon az eltűnt év alatt nyertek-e annyi alapot arra, hogy azon a jövő társadalmának roppant épülete a megkezdett arányokban tovább emelkedhessék? S pedig nem csak arról kell számolniok, hogy egyik vagy másik tantárgyban minő előhaladást tettek, hanem arról is kikapják a testimoniumot, hogy erkölcsben, magaviseletben elérték-e azon színvonalat, mely támasza és talpköve lesz a hazának.

A most folyó napok tehát kiváló fontosságúak mindazokra nézve, kiknek gyermekeik a tanítváztetekben tanulnak. Hány remény dől e

napokban kora sirjába, — s hány szívben fakad újra, talán csak azért, hogy jövőre megcsalja!

Mert a szülőknél legnagyobb része elfogult, a gyermeke iránti szeretet vakká teszi. — a parányi jóból elefántot csinál, a nagy hibát men-tegeti — és remél, remél mindaddig, míg gyer-meke haza viszi bizonyítványát, mely kétségbe vonhatlan tanúságát adja annak, hogy — nem tanulónak való. A remény megtört, a fényes jövőről rajzolt álmok eltűnnek s a tudománya és esze által képzeletben magasra vergődött fiu-ból a megcsalt szülői lélek új alakot rajzol, de-rekán munkás köténnel, kezében furóval és kalapácsal.

És az még jó, ha a szülő a maga idején észre veszi, hogy gyermeke nem tudományos pályára való. Akadnak olyanok, is kik a bizonyít-ványban nem hisznek s gyermekök gyengeségét a professor személyére tukmálják. Gyanusítják személyes gyűlölettel, rossz indulattal, haszon-leséssel s bizony az sem volna csoda, ha egy professor csupán azon idító okból, hogy a gya-nusításokat elkerülje, rossz tanítványának elég-séges tanjegyet ad. Ennek következménye az, hogy a fiu, ki maga is jól tudja gyengeségét, néhány osztályon átcsuszlik, — de ott bukik meg, a hol a bukás már örökös nyomot hagy lelkében: az érettségi vizsgálaton.

Mindezekből kitűnik, hogy az országszerte folyó vizsgálatok s azoknak eredménye nem csak figyelemre méltók, de kellő megfontolást igényel-nek. Legyenek a szülők a szó legnemesebb ér-telmében gyermekeik jövőjének megalapítói, ne építsenek fikciókra s tekintsék az iskolákat min-den külső befolyáson felül álló intézménynek, mely-k a jövő nemzedék részére szigorú kritika és józan megfontolás alapján állítják ki az élet-pálya megválasztására döntő befolyással bíró bi-zonyítványokat; szívökből a reményt ne a gyer-

mek iránt való elfogult szeretet, hanem azon bizonyítványoknak szigorú ítélete élessze és táp-lálja.

A tiszolezi ünnepély.

Rimaszombat, 1888. június 15.

Azok, kik megyénket „kis Magyarország“-nak ne-vezik, valószínűleg csupán a természet szépsége által való elragadtatás vezette ez ítélet kimondásában. Leg-alább nem értelmezheti ezt másként az, kinek tudomása van a megye belső életéről, a működő erők divergálá-sáról, s azon nemzetiségi küzdelmekről, melyek a megye nimbuszát mindinkább elhomályosítják.

Magyénkben alig van számottevő valaki, ki ne ismerné a viszonyokat, ki ne tudná, hogy a megye belső életén, szervezetén, mily erővel és szívóssággal rágódik az a rut féreg, melyet pánszlavizmusnak nevezünk, s mely megrontására tör mindezenek, a mi magyar, a mi hazafias, s így magasztos is!

Amint nem képezi e sorok ezéjét a magyarelles eszmék feletti elmékedés, ép úgy nem tartom helyén valónak a nemzeti értelem jellemzésével való foglalko-zást, minek lehető legnagyobb kifejtése azon nemzők, melyből a nemzetiség, honszeretet, polgári erény és nemzeti dicsőség fakad.

Actio reactiót szül. Ha megyénk északi részének intelligensebb magyar polgárait a hazaszeretet lángja nem hevitené — még ez esetben is — felköltené ez érzelmet bennük a törekvés, a rut áskálódás, melylyel az ellentábor — meg nem engedett eszközöket is fel-használva — őket elnyomni és uralkodni igyekszik. Nagy-on természetes, hogy ott, hol ily kis, — bár odaadás-sal működő — csapat nagy tömeggel áll szemben, egy-szerre, — különösen, ha az eszközök megválasztásában a tapintat vezé-li, nagyobb eredményt felmutatni nem lehet. Csak fokozatosan, de mindig ébren, és a felszínen haladva lehet a magyarelles törekvéseknek gátat vetni, s a magyarság eszméit terjeszteni. Ami egyébiránt meg

T Á R C Z A.**KOZMAY DEZSŐ.**

1878-1888.

A bölcsőből átlépni a koporsóba, a pezsgő élet s gyermeki örömeik honából elköltözködni a nyugalom hazájába, midőn még a korán kihalt élet mosolygó hajnal-pírnak tetszik előttünk, mit egy hirtelen felhő fölé eltakar, — a megkezdett boldogító álmok folytatása; le-hajítani fejünket, melyről a hajfűrtöket rég letarolta az élet vihára, lezárni a bágyadt szempillákat, midőn a szívben kihanyvadt a felkésédés szent tüze, s a küzdelemben elfáradt anyag pihenni, az egykor ragyogó szellem üdőbb tanya után esengni meg nem szűnik, — ez forró óhajtsunk boldogító megvalósulása. De megsemmisülni akkor, midőn az élet viháraival daczolandó, keblünket kellőleg fel-vertéztük, lemondani a földi élet mennyei boldogságáról akkor, midőn ez édennek angyalát magunkénak vallhat-juk, az már nem csendes átmenet, nem boldogító meg-nyugvás, de összeomlás, melynek láttára megáll az ész, megrendül a hit, szárnyaszegetten vesztli irányát az akarat és erő.

Igy döbentünk meg akkor, midőn láttuk a tudománynak sok reményekre jogosító ifja bajnokát, Kozmay Dezsőt, a pápai ev. ref. főgymnasium jeles tanárát vergődni az élethalál harcban. Ott állott a remény, szere-tet, hűség, barátság, támogatva a szülők esdeklésével, a hű és fáradhatlan hitves önfeláldozó szívvel és lelké-vel és szemben ezekkel az enyészet kérékkelhetetlen an-gyala. A viald így is egyenetlen volt, diadalt az arafott, mely előtt kicsiny és nagy, gazdag és szegény megha-jolni tartozik. S most már fües a szülői ház, hiányzik egy a hivatottak közül. De legnagyobb az ifju nő vesztése, kinek nem maradt más, mint egy rövid boldo-gító álom édes emlékezete s egy kisdéd halom ott a halottak hazájában, mely boldogságát teljesen eltakarta, sőtét jövőjét tárta fel. E halmon hullatott könnyei legye-nek balszam-cseppek fájdalomra!

Kozmay Dezső városunk szülőtte volt, s mint ilyen elemi és gymnasiumi tanulmányait itt kezdte meg. Majd folytatta Pesten, Iglón, Rimaszombatban s Kézsmárkon. — Vézna, korán tulmagas testben kitarító akarat-erő honolt, mit bizonyít az, hogy a II. gymn. osztály-

ban a német nyelvből szerecséltlenül ütvén ki vizsgálja, már ekkor elhatározta, hogy ezen nyelvet fogja cultíválni s ebből lesz szakember. — Szorgalom s kitarítás ezélyhez is vezette. — A tanári képezde bevégezése után egy évig szünetelni akart, de látva, hogy a rimaszom-bati gymnasiumban az akkori időben mily tulságos óra-számmal vannak terhelve egykori tanárai, önként aján-lotta fel szolgálatát, itt működött egy évig pusztá hálá-ból e tanítváztet iránt, s innen hívták meg Felső-Lövőre a német és francia nyelv tanárának, hol 4 évig kitaró szorgalommal működött, s mint ilyet választotta meg a dunánüli ev. ref. egyházkerület pápai főgymnasiumához tanárnak. A szelid, jókedélyű, szorgalmas és hivatásá-nak élő ifju csakhamar kedvencezévé lett környezetének. De már ez év marcziusában mutatkoztak a felbomlásnak jelei, hasztalan volt az akaraterő és feukölt lélek, a test felmondta a szolgálatot s hazavágyakozott, hol szülői és kedves nejenek karjai között ez év június 11-ikén elszen-derült.

Az 1883-ik évben lépett házasságra megyénk egyik általánosán tisztelt, művelt és bájos szülőttével, Ferdinándy Bertával, kinek rövid boldogság után csak a hosszas szenvedés maradt.

A fentebbiek mellett nem kevés színészi képessé-gel bírt. Többször fellépett jótékony ezélokra, s különö-sen „Pry Pál“ szerepében aratott nagy, maradandó sike-reket. E mellett melegen érdeklődött minden életrevaló társadalmi eszme iránt. Szóval, tollal és tettel — bár kis körben — előharczosa volt mindennek a mi szép, jó és magasztos. Hiszen lapunk egyik régi munkatársát siratjuk az elhunytban.

Legyen emléke áldott, sirhalmára tüzzön hervad-hatlan koszorut a kegyelet! B.-r.

Még egyszer a Rimaszombathy-család.

A Rimaszombathy családról irt értekezésem alkal-mat szolgáltatott Szabó Józsefnek, hogy ahoz pótló jegy-zeteket csatoljon. Katholikus képzettségű ember lévén, nincs mit restellenem azon, hogy a „Prot. egyh. és isko-lai Lapot“ nem szoktam olvasni; de ha igazat akaróék mondan, arra sem emlékszem, ha láttam-e valaha ezen szélesen elterjedt hírlapot, ámbár tudom, hogy a Ballagi Móré és hogy 1857 óta jár.

A mit én a Rimaszombathyakról irtam, tulajdonkép még az Antal Géza által ottan közölt névjegyzék közze-tétele előtt állítottam össze, s más, általam ismert jegy-

zékekkel azért nem hasonlítottam össze, mert tudomá-som van róla, hogy a Heilebrandt Árpád könyvét most nyomatja az akadémia, a mely fölöslegessé fog tenni minden további revisiót.

De tulajdonképen az én ezélem nem is az volt, miszerint kimutassam, hogy hány Rimaszombathy járt a krakkai, a wittenbergi, bécsi stb. egyetemeken, hanem hogy kinyomozzam mi jognál fogva vették fel ezek a Rimaszombathy vezetéknevet? nemes-ek voltak-e és ha igen, királyi adomány, nemes-lévl vagy ünnepélyes honfűsítés volt-e alapja ezen elueve-zésöknek s valóban hálás köszönettel veszem Szabó Jó-zseftől, de bárkitől is, ha nekem e tekintetben utbaiga-zítással szolgál.

Azok között a kiket Szabó az Antal Géza nyomán elősorol, csak egy volt, a kiről mit sem tudtam Ri-maszombathy István, a ki 1698-ban járt a leydeni egyetemen, a többi csupán Szombathy volt és én ezekre ki sem terjeszkedem, ha Sámuelünk véletlenségből nem kétfélelépen írja a nevé s Szombathy János történetesen nem szülővárosom területén: Rimaszombat-ban születtek.

Mert hát voltak Mura-Szombathyak is, a kiktől Nagy Iván sem tud semmit; Cseh-Szombathy pedig úgy hallom akárhány találattott Kun-Szent-Miklóson, meg egyebütt, de a kik között nevezetesebb egy se volt mint József, az orvos, a ki Würzbach szerint 1748. Nagy Iván szerint pedig 1754. július hó 11-én született, a frankerai és göttingai egyetemeken tanult s a párisi „Hôtel de Dieu“ és „Charité“ nevű klinikákon szerzett ismeretei végeztével 1782-ben Bécsben a galandféregről tartott orvosi dissertatiójával nyerte el a tudori oklevelet és mint Pest városának kitünő physikusa 1815-ben halt el.

Mura Szombati B. Markus szintén ref. pap volt és pedig Pátyon, Pest vármegyében, 1628-1652. időkö-zökben, a mint arról a fővárosi helvét h. püspökség levél-tárában gondosan őrzött Simándi-féle superintendenciális jegyzőkönyv 151. és 177. lapjáról bárki meggyőződhe-tik. Ez a Markus tulajdonkép Bersocius nevet viselt s aligha nem mint püspök halt el Czepléden.

De hát mint fentebb is mondám, én a Rimaszom-bathyi családot kutatom, a kik közül a már múltkor is említett Benedek 1517-ben, János pedig 1527-ben vol-tak Krakkóban. Melyik tért át legelőször a prot. vallásra, nem tudom, csak sejtem, hogy Imre, és pedig a má-sodik, a ki 1529-ben járt Wittenbergában. Benedeket az imént felhozott Simándi féle j-gyzőkönyv magyaródi

van könnyítve azért is, hogy a megye nagy közönsége hozzá járul a szent céllal megtestesítéséhez, hogy tovább a vidék oly buzgó, hazafias celebritásokkal rendelkezik, mint Mihalik Dezső. Dr. Kalchbrenner Hugó, Fáy Gyula, Bazilidesz János, Ambrózy József, Perjéssy László, s a rózei tanári kar általában stb.

Tiszolczeról szól az ének. Tudjuk, mily viszonyok között existál az ottani társadalom. — Egyesületek alakultak, melyek helyiségei külön, külön a pártok értelmiségének találkozó helyéül szolgálnak, s innen indultak ki a magyarság ellen eregetett bombák. A magyar kaszinóban összejönnek a külön vált magyarok, estélyeket, felolvasásokat stb. stb. rendeznek.

Egy ilyen összejövetelkor történt megbeszélés eredményeként képezte azon sikerült műkedvelő előadás, mely f. hó 9-én összegyűjtötte Tiszolczen a városnak és kiterjedt vidékének intelligenciáját csaknem teljes számban.

Már a jelzett nap délutánján tömegesen érkeztek a vendégek a közel fekvő helységekből. Nagy-Röczéről, megelőzve ezeket, jöttek a rimaszombati vendégek: Bornemiszsa László megyénk alispánja, Groó Vilmos kir. tanfelügyelő, Polgáry Károly m. arvasz. közgyám, Dr. Lichtschein Adolf m. t. főorvos stb., kik részben Ambrózy József tiszolczi ügyvéd, a kaszinó elnökének, részben Böhm József tiszolczi nagykereskedőnek voltak szívesen látott vendégei. Utánuk érkeztek Mihalik Dezső, Fáy Gyula, Perjéssy László stb.

Még alig ráztuk le az ut porát, midőn szívélyes kalauzunk a vendéglő nagytermébe vezetett, hol már együtt találtuk Tiszolczi és vidéke szép magyar hölgyeit, kik feszült figyelemmel várták a függöny emelkedését.

Conticuere omnes . . .

A lelkes rimaszombati dalárda, élén jeles karnagyával Wagensommer Jánossal, a podiumra vonult, s felharsant a „Szabadságdal” lelkesítő hangja. A kis, de válogatott erőkből álló csapat derekasan kitett magáért. Szinte megrengette a termet a felzúduló tapsvihár. Mely csak akkor szűnt meg, midőn a függöny felvonására jel adatott.

Kezdetét vette az első vígjátéknak előadása. „A nyolczadik pont” szereplőivel hosszasan lehetne foglalkozni, mit azonban terünk meg nem enged. Mindenekelőtt elismerésünket kell kifejeznünk az igyekezetért, mely minden egyes szereplő egyes játékából kitesztet, Ambrózy Józsefnek, a volt tengerészkapitány unokabugát igen sikerülten, élénk színezéssel személyesítette, s szép, tiszta kiejtése felette megnyerően csengett fülünkbe. Szmik Matilda a szobaleány csekély szerepét eleveleggel, ügyesen játszotta. Hannák Manónak sikerült alakítása volt, Dubrenil tengerészkapitány. — Igen bátran mozgott a színpadon, s szerepkörét egészen helyes felfogással töltötte be partnerével Bánik Györgygyel együtt, ki a pontos, szavatartó Gerard Raoul díszetretre méltó buzgalommal, ügyesen személyesítette. A díszes közönség több ízben nyílt jelenetekben is megtapsolta a szereplőket, kik iránti elismerésének egész sereg virágosokkal is adott kifejezést.

Feszült figyelemmel hallgattuk az előadás után a dalárda ismételt fellépését, mely még az előbbinél is nagyobb hatást idézett elő: „Falu végén kurta koresma,” népdal és „Hazám” című hazafias dal adták elő rend-

kívüli bravóval és művészetrel. — Ismét felhangzott a szűnni nem akaró tapsvihár és éljenzés, mely dalárdánkat a lámpák előtti ismételt megjelenésre készítette.

Színre került ezután a második darab: „A házasság politikája” egy felvonásos vígjáték, melynek sikerült előadásánál már egészen be'é éltük magunkat a szereplők kellemesen hangzó tiszta magyar kiejtésébe. A közreműködők e darabban is határozott igyekezetükről és díszetretre méltó buzgalmukról tettek tanubizonyoságot. Tátrai szerepét dr. Schwarz Márkné valóban élvezetessé tette. Önfajúságában és simulekónyságában egyaránt nagyon kedves, megnyerő volt. Páratlan kedvességgel és rokonszenvesen adta a komorna szerepét ifj. Járossyné, nem egyszer keltve tetszést behelző modorával s kellemesen csengő hangjával, mihez még a játékát jellemző meglepő rutin is járult. — A fiatal férj (Tátrai Lajos) szerepét ifjabb Járossy Endre ügyesen adta s kiváltképen helyes temperamentummal töltötte be szerepkörét akkor, midőn akaratosságából hajszálnyit sem enged. Inasát (Gyuri), Bánik György igazí, huszárhoz illő pontossággal és helyes viselkedéssel személyesítette. Még ezt a csekély szerepet is élvezetessé tudta tenni. Nem is fukarkodott ám a közönség nagyfokú tetszés nyilvánításában; kijutott mindenik szereplőnek a virágosokból s a tapsok nagy mennyiségéből, mit meg is érdemeltek!

Végül a dalárda énekelte el a „Nemzeti zászló” lelkesítő, hazafias dalt, a tőle már megszokott virtuozitással és precizitással. Frenetikus tapsvihár követte az előadás ez utolsó pontját, mire a dalárda rázendített a „Pepi tánt” ismert dalára: miközben az utolsó, igen szép virágoskor repült a színpadra, elismerésül a dalároknak.

Dehogyan volt ez a program utolsó pontja! Az estélynek mintegy koronáját s méltó befejezését képezte a táncmulatság, melyen csoportosulni láttuk Tiszolczi és vidékének szép magyar hölgyeit, kik chieik, elegancia és szeretetreméltóság dolgában igyekeztek egymást felülmulni.

A nagyterem 11 óra felé már kiürült, hogy helyt adjon a tánczó pároknak, kik Dankó Ernést kedvelt zenéje mellett ugyan csak fáradszatól, s igazi magyaros bévvel áldoztak a „hazafias” és Terpsichore oltárára. A jelen volt szép hölgyek közül következőket sikerült feljegyeznünk:

Bakos Emma, Bogovics Alexandra (Besztercebányáról) Bazilidesz Katalin, Eckstein nővérek, Fekete nővérek, Ferjentsik Gizella, Holéczy Iona, Hrehtsik Ida, Kolbenhayer Emma, Kuchta Julia, Lipták Giza, Loyko Olga, Lucez Riza, Molitorisz Irén, Noge nővérek, Púr Bella, Szmik Mathild, Valovics Iona és Vazek Janka kisasszonyok, továbbá Ambrózyné, Bakosné, Böhmné, Botkáné, Dianieskáné, Holécziné, ifj. Járossyné, Kolbenhayerné, Kubinyi Andrásné és Kálmánné, Mihalikné, Mirkáné, Dr. Pelechné, Perjéssyné (N.-Röczéről) Rástöczky-né, Steglehnerné, Setináné, Dr. Schwarzyné, Dr. Takácsyné, Wagensommerné stb. urnók.

Már rég kezében tartotta Eosistenasszony a mindenség feletti uralmat, midőn a párok abbanhagyták a tánczot s nyugalomra térünk egy élvezettel eltöltött est — és éj — kellemes emlékeivel.

Hányos volna referádánk ha nem emlékeznénk meg ügybuzgó honfitársainkról, kik önzetlenül s teljes odaadással munkálkodnak magasztos hivatásuk betöltésén. Feltűnő eredmény ugyan nem díszéri még az igyekezetet, de maga a jóakarát, s e hazafias és kulturális missió teljesítése körüli buzgóság önmagát díszéri. Ambrózy József a magyar kaszinó elnöke, Böhm József tiszolczi nagykereskedő, Fáy Gyula, Bazilidesz János, ifj. Járossy Endre, Hannák Manó, a korpheusok, kik Groó Vilmos megyénk közszeretben álló tanfelügyelőjével élükön, mindent elkövetnek a magyarosodás terjedésének érdekében. Adjá Isten, hogy fáradozásukat a kívánt siker koronázza!

Jelentés

a rimaszombati és vidéki nőegyesületnek 1887/8-ik évben tanúsított működéséről.

Egyesületünk működését a lefolyt évről néhány szóban, néhány számadat kíséretében a m. t. közgyűlés előtt lerajzolni könnyű feladat.

A választmány, mely a lefolyt év elején a közgyűlés bizalmából alakult meg, pontosan teljesítette köteletségét, a reá ruházott jogot mindannyiszor teljesítette, valahányszor árvák, szegények és szűkölködők segélyért folyamodtak s nem egyszer történt meg, hogy a szíveható kérések oly esetekben is utat találtak a vál. tagok szívébe, mikor a folyamadó nem árvasága jogzímén akarta a segélyt igénybe venni. De kell-e nagyobb jogczim a szegénységnek és égető szükségnek...? E kérdésre legméltóbb teletet adott a lefolyt évben a választmány, midőn a segélyezések czímén kiadott 498 forintba oly összegeket is felvett, melyek szegény elagott, nyomorban sínylő özvegy asszonyok szeméből sajtolják ki a hála könyvet!

Nem tagadjuk, hogy az árvák ellátásában és szűkölködők segélyezésében a választmány részéről sok esetben csak a jóakarát nyilvánult, a rendelkezés alatt álló tőke kamatai, pártoló és tagsági díjak együttléve, nem képviselnek oly összeget, melyek szélesebb körű jótékonyagra jogosíthatnának.

A nagymérvű segélyezések folytán a lefolyt év alatt csak 5 árvát gondolhattunk teljes mértékben, kiknek szükségleteire közpénzben 161 frtot, ruhaneműkben 78 frt 54 krt juttattunk a választmány.

Volt ezeken kívül egyesületünknek 21 oly árvája, kiket nem ugyan teljesen, de állandóan kisebb mértékben havonként segélyeztünk.

A tisztelt nőegyesületi tagok közt szétszórtott vagyoni kimutatás szerint a kiadások rovatában 300 frt ügy szerepel, mint kötésített vagyon, mely a városi tak. pénztárban van gyümölcsözőleg elhelyezve, minek folytán akadhatna oly egyén is, ki választmányunkat tulságos takarékossággal vádolná. Erre nézve megjegyezzük, hogy mint azelőtt, a lefolyt évben is szemünk előtt kellett tartanunk a takarékosságot, mivel sajnosan kell kijelentnünk, hogy az egyesület vagyonának egy része bizonyos alapító és másnemű tagok részéről nincs kellően biztosítva s az erre való törekvések a választmány hibáján kívül sikertelenek maradtak. A társadalom mai napján számos követelésekkel terheli az embert, közállapotaink a tisztességes megélhetést amugy is súlyossá tették s egyáltalán nem esodálkozhatunk azon, hogy ha egyesek a pusztán társadalmi állásuktól függő terhek elől hallgatag menekülni ohajtanak. Ebből kifolyólag egyesületünknek mindenekelőtt arra van szüksége, hogy minél nagyobb tőkere tegyen szert, melynek kamatai felett rendelkezék, a mennyiben valamikor még az az eset is beállhat, hogy a jótékony csupán a kamatokra lesz utalva.

Nem merült ugyan föl az év folytán, de mindenestre megemlítendőnek tartom azon körülményt, melyben a leánynevelés országzerte áll. A közoktatási miniszternek utóbb tett nyilatkozata nőegyesületünket közelebbről érdekli. Nem abban az irányban, hogy az egyesület mint ilyen a miniszter által szomorúan jelzett állapoton segítsen, mert mi segítünk, de nem nevelünk, — erre sem alkalmunk, sem módunk nincs. — Mindazonáltal ama nyilatkozat egyesületünket érdekli első sorban azért, mert nőkről szól s e téren a nőn csak maga a nő segíthet. Előbb-utóbb bekövetkezik azon állapot, hogy leány nevelőintézet városunkba nem lesz. A nőegyesületek feladatai közé ma már nem csak az tartozik, hogy az árvákat és ügyefogyottakat segítse, hanem az is, hogy a jövőben női nemzedékről, ha anyagilag nem is, de legalább erkölcsi támogatással gondoskodjék. Ebből kifolyólag már most jelezni kívántam azt a törekvést, mely a jövőben megalkotandó választmányának erkölcsi működésében irányt fog szabni.

A mi az ügyek adminisztrációját illeti, kijelentjük, hogy minden oly esetben, melyben szükséges volt, választmányi üléseket tartottunk s minden egyes adomány és segélyezés a vál. hozzájárulásával történt. Választmányi ülést tartottunk 9-et, melyeken 40 kérvényt és másnemű ügyet intéztünk el. A számvizsgáló bizottság f. é. május 1-én vizsgálta át a pénztárnoki számadást s azt minden tekintetben helyesnek találta. E számadatokból kiviláglik, hogy a lefolyt év alatt 128 frt 02 krral szaporított egyesületünk vagyona, mely ez idő szerint 16570 frt 87 krt tesz ki.

Egy évi zajtalan működésünknek fontosabb adatai alig vannak. Midőn tehát a fentebbiekben a m. t. közgyűlésnek beszámolóunkat: köszönjük a belénk helyezett bizalmat s kérjük, hogy a mai naptól kezdve egyesületünk ügyeinek vezetésével új választmányt megbizni szíveskedjék.

A közp. vál. megbízásából

Dr. Veres Samu vál. jegyző.

A népfőlkelő tisztii kijelölésre megkövetelt föltételek.

(Vége)

4. A tanfolyam hallgatói a kinestár részéről a lehetőséghez képest új honvéd legénységi ruházattal, lő- és oldalfegyverrel és teljes felszereléssel, a lovassági tanfolyambeliek egy-egy felszerelt szolgálati lóval is el fognak láttatni, ez utóbbiak kiképzésük czéljából saját lovaikat csakis azon esetben használhatják, ha ezek alkalmasak és kifogástalanul szabályszerűen vannak felszerelve.

Azon hallgatók, kik mint volt katonák saját kérelmükre a tanfolyamba fölvételnek és ha bevonulásuk alkalmával a felmutatandó végelbocsátási okmányukkal beigazolják, hogy előbb valamely a legénységi állományban rendszeresített rendfokozattal felruházva voltak, ezen rendfokozatot megillető kitüntetései jelvényeket viselhetik.

A hallgatók az oktatási időn kívül, tetszésük szerint polgári ruhájukat is viselhetik, ha azonban egyenruhában jelennek meg, akkor teljesen szabályszerűen öltözve kell lenniök.

Azoknak, kik az egyenruhát és esetleg szerelvényt saját költségükön beszerezni ohajtják, ez megengedettetik. Minden egyes egyenruha s szerelvénydarabnak azonban szabás, szín és egyéb kiállítás szerint teljesen szabályszerűnek kell lennie.

Ezen tulajdon egyenruha viselése az oktatási idő befeljezte után tiltva van.

Ily tulajdon egyenruhazati czikke annak idején, ha az illető népfőlkelő tisztté kinevezetik, csekély átalakítás mellett ismét használhatók.

5. A tantárgyak, melyekből ugy a gyalogsághoz, mint a lovassághoz jelentkezett hallgatóknak, különös tekintettel az illető fegyvernem tulajdonképeni hivatására gyakorlati vagy elméleti oktatás adatik, a következők:

- a) az osztrák-magyar monarchia fegyveres ereje és szervezete, főbb vonásokban;
- b) a honvédségi szolgálati szabályzatnak kivonata;
- c) megfelelő kivonat a (gyalogsági vagy lovassági) gyakorlati szabályzatról;
- d) a harcászata és harcztéri szolgálat elemei;
- e) a népfőlkelő löfegyvereinek ismerete;
- f) egyszerűbb utászmunkálatok táborozás és meneketek alatt és a futólágos erődítését alapvonásai;
- g) lögyakorlatok;
- h) tájékozás a terepen és térképolvásás;
- i) a legszükségesebb ismeretek a vonat, élelmezési és hadtápszolgálatból a hadrakelt seregnél;
- j) a népfőlkelő tiszték felszerelése, öltözete és illeteke a hadi szolgálatra való alkalmazásuk tartama alatt.

A lovassági népfőlkelő tisztképző-tanfolyam hallgatói, a lovaglásban való ügyességük és a löismében való jártasságukra nézve, a tanfolyam kezdetével megvizsgálatnak.

Minden tanfolyamban, az elméleti és gyakorlati oktatásra, naponként legalább 7 óra leendő kitűzve.

papnak vallja s 1626—1632 ig van róla szó benne jelesül a 143, 153, 162 és 170. lapokon. „Stephanus Kies Rimaszombathy” Ven. Tr. Tatensis, Senior volt ez időtájjban, a mint azt a jegyzőkönyv aláírásából a 199. lapon találtam. Kerestem Kaposi Samu-t is, de hát erről nem találok adatokat sehoh. bár nagyon örülnék, ha valaki a nevezetesebb rimaszombati családok közül legalább a Décsy, a Hatvani, a Szijjártó stb. családok geneológiáját pártfogásába venné, hogy e szerint a városnak ne csak külső, de belső történetét is megírhatná valaki.*)

Hogy a Rimaszombathy családnak nagyobb történelmi érdeke ninesen, nem egészen áll. Felfogás dolga. Nem dagad-e mindnyájunk keble midőn olvassuk, hogy egy Szombathy János a nagy Kazinezy Ferencnek személyes barátja volt, s ez őt munkáiban mindig mint tekintélyt idézi, vagy hogy Toldy, midőn 1856-ban Sáros-Patakon megfordult, nem restelte bevallani, hogy ez az ember egy emberöltővel előbb felülmulta őt!

Ennek a két nagy embernek a nyilatkozata, reményem csak nyom valamit, ha mást nem, hát annyit, hogy szülővárosom Rimaszombat, mily derék fiat adott a hazának!

Hogy még más előnévvel bíró Szombathiak is voltak, mutatja az, hogy bizonyos Ferencz tábori lelkész volt 1849-ben Janik honvédezredes és dandárparancsnok mellett, az 57. zászlóaljbán Komárom várában. Sándor kalocsa egyházmegyei pap, a ki 1864-ben a „Katholikus ember könyve”-című munkáját adta ki, és Ignác volt győri főrealiskolai tanár, a ki a metonaszta-jászokról írt könyvet, nekem a hatvanas években mint családost ember a pesti egyetemem jogász-társam, de valamennyi között legkülömb János, a ki 1810-ben junius 13-án mint Debreczen városának polgármestere halt el s a kinek 34000 frtnyi hagyatékát a gyermektelen özvegy a megboldogult férj szóbeli akarata szerint, Debreczen városának ref. egyháza és collegiumja gyarapítására testálta.

Végre a t. olvasótól kell bocsánatot kérnem, hogy a Rimaszombathy család érdekében türelmét a Szombathiakkal fárasztottam, Szabó Józsefnek pedig köszönöm, hogy czikkemet becses figyelmére méltatta és nekem alkalmat adott nyilatkoznom. F. indura Imre.

*) Egy Kaposi Gergelyt 1583-ból Fraknoi emlit a witterbergi egyetem, de neve után nines kitéve, hogy hova való, csak annyit, hogy „Ungarus” azaz magyar, olv. Frankl V. A. hazai és külf. iskolázás tört. a 314. lapon. F. indura.

6. A tanfolyam bevégeztével minden hallgatónak, az általa elért összeredmény, az annak megállapítására hivatottak által tudtul fog adatni.

A tanfolyamnak jó sikerrel való bevégezése mindenkit, a kit a zárvizsgát megtartó bizottság a népfelkelő tisztí állásra alkalmasnak tart, a népfelkelő hadnagyi állásra képesít és ezen képesítés az illetők népfelkelési kötelezettségének egész tartamára kiterjed, feltéve, hogy személyükre nézve időközben valami oly változás nem állana be, melynél fogva a tisztí állásba való kinevezésre egyáltalán igérvt többé nem tarthatnának.

A népfelkelő tisztképző-tanfolyamban elnyert minősítés alapján azonban a hadseregben vagy a honvédségben a tisztí rangot igényelni nem lehet.

7. A népfelkelő hadnagyi kijelölésre és kinevezésre azonban mindazok, a kik az I. B. pont alatt említett gyakorlati kiképzésben is részt vesznek, mindig elsőbbségben részesülnek.

Előjegyzés, kinevezés, beosztás, behívás és gyakorlatok.

1. A népfelkelő tisztképző alkalmaknak talált állampolgárok már béke idején a hadi szolgálatra kijelölteknek, mint népfelkelő tisztjelöltek ajánlati lapokkal ellátatnak, és a népfelkelés felhívása esetén azon mérvben, a mint a tényleges tisztí szükséglet azt követeli, ő csász. és apost. királyi Felsége által népfelkelő tisztékné kineveztetnek.

Azok, kik tisztí rendfokozatot előbb nem viseltek, hadnagykak lesznek kinevezve.

A népfelkeléstől szóló törvény 9. §-ában foglalt határozatnál fogva a népfelkelés felhívásának polgári állásból bármely népfelkelő tisztí rendfokozatba történt kineveztetése csakis a népfelkelés mozgósítottságának tartamára terjed és annak feloszlásával megszűnik.

Csak oly egyének, kik vitéségük vagy más hadi szolgálat által magukat kitüntették, tarthatják meg, — a honvédelmi minister útján benyújtandó kérelmekre Őcs. és ap. kir. Felsége engedelmével, — tisztí rangjukat béke idején is.

2. A népfelkelő tisztjelöltek részéről, a honvédség őszi fegyvergyakorlatain vagy egyéb szolgálaton való részvételért iránt benyújtott kérvények mindig az illetők tartózkodási helye népfelkelő járáspanesnokságához küldendők. A kérvényben azon csapat, melynél a gyakorlatot (szolgálatot) teljesíteni óhajtnák, mindig feltüntetendő. A népfelkelő tiszté k egyenruházata, fegyverzete és felszerelése.

1. A népfelkelésről szóló utasítás 115. pontja értelmében, a népfelkelő tiszté k egyenruházata, fegyverzete és felszerelése épen olyan, mint „háboruban” a honvéd tiszté ké, csak hogy a gombok és rendfokozati jelvények fehérék.

A népfelkelő tiszté k behívásuk alkalmával teljes egyenruházattal, fegyverzettel és felszereléssel, — a lovassági tiszté k pedig egy teljesen szabályszerűen felszerelt saját lóval is tartoznak bevonulni, mely czéltől tényleges bevonulásuk alkalmával megfelelő beszerzési átalányban részesítetnek.

2. A lovassági, továbbá a lovasított gyalogsági tiszté k bevonulásuk alkalmával egy-egy teljesen felszerelt kinstári szolgálati hátaslóval is láttatnak el.

3. A népfelkelő tisztjelöltek a hadi szolgálatra való bevonuláskor kötelesek legalább a következő öltözeti és felszerelési cikkeket magukkal hozni és pedig: táboti sapka, a lovasságbeliek csákót is, kardot, kardbojttal és kardkötővel együtt, szolgálati jelvényt, (t. i. gyalogságbeliek tábori övet, a lovasságbeliek pedig töltnyétként szíjjal) és forgópisztolyt, 50 darab töltnényel.

Azok, kik netalan a teljes tisztí egyenruházathoz ezenkívül még szükségeltető cikkek nélkül vonulnak be, „kinstári legénységi ruházattal fognak ellátatni”, melyet maguk tartoznak megfellelőlag átalakíttatni.

Ezen kinstári ruházat ára azonban a bevonulókat megillető egyenruházati járulékból levonatik.

Budapest, 1888. május hó 11-én.

Báró Fejérváry Géza s. k.

Levelezés.

Tiszolcz, 1888. június 14.

T. szerkesztő ur! Hogy a hazafias szellemű, művelt közönség azon törekvéseinket, melyekkel mi Tiszolczon magunkról koronkint életelt adni kívánunk, élénk figyelemmel kíséri és azokat anyagilag is támogatja, azt tapasztalni már többször volt szerencsénk. Es ez helyén is van így. Mert ha van valami kis érdem, a mi szerény alkotásainkat méltányolható, az, tekintve a helyet, a hol történt, és a viszonyokat, a melyek közt az létre jött, kell, hogy elismerő méltánylást és buzdítás, nyerjen azon intelligens közönség részéről, mely a helyzet felismerése mellett hazafias multságainkon részt venni szokott. Mert nem lenne nehezebb nagyrőcei t. hitsorsosainkunk például a nagy „Trubadour-operát előadni, mint nekünk akármily kis egy felvonásos vígjátékot, rendelkezésükre állván azoknak elegendő szakértelem, pénz és emberanyag. De itten a mindenben szégyeny, proseribált Tiszolczon, tessék valamit kezdeni...

Különben ne zúgólódjunk, hiszen azon eredményel, melyet a Tiszolczon folyó 1888. évi június 9-én rendezett színi előadás alkalmával elértünk, teljesen meg lehetünk elégedve. Volt oly intelligens, válogatott, szép számú közönségünk, mely nagyobb városnak is díszeré vált volna. Volt anyi szép leány és asszony, hogy méltán büszkölhessenek az a sok deli levante, mely Rimaszombatból és Nagyrőczeről — el nem jött. Igaz, hogy a sikernek nagyobb része a rimaszombati dalárdát illeti, mit mi készséggel elismerünk, mert azon remek előadás, melyben a jelenvolt kiváló közönség gyönyörködött, a legmagasabb igényeket is kielégíthette volna. Ezen hazafiaságunk közreműködéséért fogadják a t. dalárda e helyütt is őszinte köszönetünket.

De nem mulasztatjuk el hálás köszönetünket nyilvánítani a nagyrődemű közönségnek sem, mely nem kímélve időt és költséget, jelenléttel megisztalt s kérve kérjük még a jelen nem voltakait is hogy minket jövőben is hazafias mozgalmaknál támogatni és pártolni méltóztassék. — A brutto bevétel a 240 frtot meghaladta.

A tiszolczi magyar casinó könyvtáralapja javára rendezett ezen színi előadás alkalmával a következő felülfizetések történtek:

A rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság 10 frt. Fáy László országos képviselő 5 frt. Fáy Gyula 5 frt. Bornemisza László alispán 4 frt. Mihálik Dezső 2 frt. Kubinyi Gusztáv főszolgabíró 1 frt. Polgár Károly 1 frt. Máriássy Barna 1 frt. Bernát Gyula 1 frt. Törköly József 1 frt. Dr. Veres Soma 1 frt. Lenkey István Jánosból 1 frt. Knöpfler Károly 1 frt. Mirka József 80 kr. Hönseh Szilárd 50 kr. Bohoresik György plebános 50 kr. Zalay Adam 50 kr. Sölcz Miksa 2 frt. Herz N. Lozonecz 2 frt.

Fogadják az illető urak ezen adományaikért legőszintebb köszönetünket, s azon biztosításunkat, hogy az ekép nyilvánult bizalomnak megfelelői a jövőben igyekedni fognak.

Végül el nem mulasztatom, miszerint a „Pesti Hirlap” tudósítójának színelőadásunkra vonatkozó f. hó 15-iki számában közölt referációjában olvasható azon állítását, mintha a tiszolczi panszlávek ezen előadás alkalmából ellentüntetést akartak inscenirozni, — mint komoly alappal nem bírót, ne helyesbitem, mert ezen hír — a mint később értesültünk — csupán egy embernek helytelenül szélnek eresztett tréfájára vezethető vissza, és a tőpárt vezetőinek ezen ellentüntetést tervezésről tudomásuk nem volt.

Tisztelettel

Ambrózy József
mint a tiszolczi magyar kaszinó igazgatója.

Meghívás.

A dobsinai községi népiskolánál a nyilvános nyári vizsgák a következő sorrendben fognak megtartatni az új iskola épület nagyertermében:

Utolsó előadás a vasárnapi iskolában június 10-én d. e. 11—12-ig.

R. k. vallási vizsga június 20-án d. e. 11—12-ig.

A konyhakert és fahatár megtekintése és a testgyakorlati vizsga június 20-án d. u. 3—5-ig.

I. leányosztály: június 21-én d. e. 8—10-ig.

II. leányosztály: június 21-én d. e. 10—12-ig.

III—IV. leányosztály: június 21-én d. u. 2—4-ig.

I. fíosztály: június 22-én d. e. 8—10-ig.

II. fíosztály: június 22-én d. e. 10—12-ig.

V—VI. leányosztály: június 22-én d. u. 2—4-ig.

III—IV. fíosztály: június 23-án d. e. 8—10-ig.

V—VI. fíosztály: június 23-án d. e. 10—12-ig.

Ezen nyilvános vizsgák minél számosabb látogatására a t. ez. szülők és a tanügy iránt érdeklődők ezenel tiszteletteljesen meghivatnak.

Dobsina, 1888. évi június 7-én.

Nemes Géza, s. k. e. i. igazgató.

Értesítés és meghívás!

A rimaszombati közs. elemi fi-iskolában, az 1887 $\frac{1}{2}$ tanévet bezáró nyilvános vizsgák, a következő sorrendben fognak megtartatni:

Szerdán június 20-án d. e. 8 órától 10-ig: Hit és erkölestánból minden telekezettnek külön tanteremben.

Szerdán június 20-án d. u. 2—4-ig: Az I. ső osztály vizsgája.

Szerdán június 20-án d. u. 5—6-ig: Kertészetből, 6—7-ig: Tornából.

Csütörtökön június 21-én d. e. 8—10-ig: A II-ik osztály vizsgája.

Csütörtökön június 21-én d. u. 2—4-ig: A III-ik osztály vizsgája.

Pénteken június 22-én d. e. 8—10-ig: A IV-ik osztály vizsgája.

Pénteken június 22-én d. u. 2—4-ig: Az V. VI-ik osztály vizsgája, melyre a m. t. szülöket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Hírek és vegyesek.

III. Frigyes német császár — mint lapunk zárkór értesítünk — tegnap f. hó 15-én délelőtt 11 órakor, tüdőgyulladásban elhunyt.

Személyi hír. Megyénk alispánja — mint értesítünk — e hó 17-én hivatalos körútra indul, hogy a rozsnyói és nagyrőcei járás területén lévő törvényhatósági utvonalak állapotáról személyesen közvetlen tudomást szerezzon, e ténykedése után a felvidék egyik furdóját keresi fel üdülés végett, honnan két-három hét múlva térend vissza hivatali körébe.

Közvacsora. A helybeli egy. prot. főgymnasiumban folyó hó 22-én tartandó érettségi vizsgálatokra Vécsei Tamás budapesti egyetem jogtanár küldetett ki kormánybiztosul. A nagyhirű prof ssornak tiszteletére városunkban lakó egykori tanítványai, a főgymnasiumi tanári karal együttesen, kövacsorát rendeznek a téli kaszinó társalgó termében.

Vettük a következő gyászjelentést: Özv. Kozmay Dezsóné szül. Ferdinandy Bertha a saját, — valamint Kozmay Lajos és neje szül. Szilágyi Lidia, — ugyszintén Ferdinandy János és neje született Podhorszky Bertha, nemkülömben Ferdinandy Béla és neje Bohúny Christine kis leányukkal, Ferdinandy Jenő, Gizella, Aladár, Gabriella, — Gyulai Gábor, — Soós Ferenc és neje Gyulai Hermin, Irén és Ferecz gyermekeikkel, — özv. László Istvánné szül. Kozmay Julianna, Julika leányával és számos rokon nevében fájdalomtört szívvél jelentik a legszeretőbb férj, fiu, vő. sógor és nagybátya, illetőleg unokaöcs Kozmay Dezső pápai főgymnasiumi tanár, élete 30-ik, boldog házassága és tanárságának 5-ik évében, június 11-én éjjeli fél 1 órakor agyhártyalobban történt gyászos elhunytát. — A korán elköltözött kedves halott hült tetemei f. é. június 12-ik napján, d. u. 4 órakor, fognak a ref. egyház szertartása szerint a rimaszombati sírkertbe örök nyugalomra tetetni. Nyugodjék békével!

Az evang. leányiskola évzáró vizsgálata jövő vasárnapon, azaz folyó hó 24-én d. e. 8 $\frac{1}{2}$ —12 órák alatt fog megtartatni a templomban. A kézimunkák pedig az iskolaépület homlokzati termében lesznek kiállítva.

A körjegyzői szigorlat eredménye. Alispánunk elnökleté alatt megalakult bizottság előtt f. hó 13-ik és 14-ik napján megéltet körjegyzői szigorlaton öten nyertek képesítést a körjegyzői teendők végzésére, nevezetesen: Gotthárd Dezső, Lovasányi Zoltán, Haban József, Malinák Róbert és Szkalos Sámuel körjegyzőjelöltek.

Vizsgázott számgyakornokok. Preszler Gyula és Soós Miklós kinevezett adógyakornokok, mindketten a

helybeli kir. adóhivatalnál, f. hó 10-én tették le Budapestén Dr. Boeskor József államszámvitelteni tanár elnöklete alatt megalakult bizottság jelenletében az államszámvitelteni vizsgát és pedig — miről elismerőleg nyilatkozhatunk — mindketten jó eredménnyel.

Kisderek multságá. Ma f. hó 17-én fogja megtartani a helybeli kisderegi intézet nyári multságát, melyen a kis növendékek szavalásukkal és társasjátékokkal fogják pártolóikat gyönyörködtetni. Mint mindig volt, ugy ez alkalommal is lesz táncz. — Beléptidij csak 20 kr. Kezdeté 3 órakor.

A nyári kaszinó tekepályájának új indulóháza teljesen elkészült. A sveizi modorban épített s jóval nagyobb tért foglaló pavillon teljes harmoniában van a kaszinó helyiségeinek külső csinoságával s a mennyiben magát a tekepályát is teljesen új réteggel látták el, remélhető, hogy e kellemes szórakozási hely a nyár folyamán alatt kello látogatásnak fog örvedeni.

A rimaszombati és vidéki négyesület f. hó 10-én tartotta meg évi közgyűlését, melyen az egyesületnek 11 éven át buzgó s az ügyek iránt lelkesült odaadással viseltető elnököje Farkas Abrahámé ö nagysága családai ügyei következtében lemondott tisztéről. Az egyesület a legmélyebb sajnálkozással vette tudomásul szeretett elnököjének meglepő elhatározását s egyuttal hosszas működéseért való köszönetét és háliját jegyzőkönyvbe iktatni határozta. Új elnökövé megválasztott egyházbornemisza Lászlóné öngá, kinek működéséhez nagy reményeket tűz az egyesület. Aelnököü Abonyi Jánosné, igazgatóüő Beliczky Viktorné ö nagyságaik lettek. — A választmány következőleg alakíttatott meg: Baksay Istvánné, Baksay Józsefné, Dapsy Patzek Emma, Dapsy Józsefné, Farkas Rigályi Etelka, Fejes Istvánné, Fülep Bénié, Groó Fábry Gizella, Hanvay Aladárné, Holló Dénesné, Hevessy Rigályi G., Hennyei Kálmánné, Jánosdeák Andrásné, Kemény Bertalané, Kiszely Malvín, Kern Adolfné, Liszka Józsefné, Mészáros Kálmánné, Madarassy Dezsóné, Marton Rudolfné, Molnár B. Emma, Molnár Józsefné, Paczek Mórné, Pongrátz Pálné, özv. Rehter Vituszné, Raisz Marikovszky Emma, Samarjay Jánosné, Süto Istvánné, Szabó Samuné, Stolec Mártonné, Sárkány Imréné, Terhes Pálné, dr. Veres Samuné, Vozáry Gyuláné, Törköly Józsefné, Ligeti Etelka, Szakall Ferenczné, Glaufr Pálné.

Majális. A helybeli róm. katolikus iskolák nyári multságá szintén azok közé tartozik melyekről sikert konstátálhatunk. Az ég egész nap boros volt, a levest is duplán kellett megenni, amennyiben a megeredt esered eső is hozzájárult annak bőségéhez, de a résztvevők nagy száma annál eredőtibbnek tartotta a multságot, meitől hatalmasabb erővel igyekezett megroantani az időjárás. Végre is a földiek győztek Jupiter pluvius felett s az eső megszüntével oly hatalmas multság keletkezett, melynek emléket még ma is őrzi a résztvevők legnagyobb része.

Öngyilkosság Markus Aurél jolsvai rendőrkapitány pénteken meglötte magát. Mi vezette a nagy életkort elért öreget e végzetes tette, még nem került nyilvánosságra.

A balsors áldozata. Szomorú véletlennek lett áldoztja f. hó 8-án Soltész János feledi illetőségű, 18 éves mészáros tanoncz. Hogy, hogyanem a tehén, — melyet levágásra előkészített — szarvával mellén döfte. A szerencsétlenül jirt tanonczot eszméletlen állapotba szállították a megyei kózkórházba, hol misnap erős sérülése következtében, mely hashártyalobba fejlődött — meghalt.

A napokban tartá a megyeháza kis termében a községi hitelszövetkezetek létesítése tárgyában — a Gömöringyei nép és iparbank legközelebbi közgyűlése által — kiküldött bizottság tanácskozásait, hol is, a tanácskozás eredményeként a szükségszerű vált és javasolt alapszabálmódosítások megerősítése végett egy legközelebbi összehívandó rendkívüli közgyűlés elébe terjesztése határozatlanlag kimondatott.

Az alsófoku ipariskolában a nyilvános vizsgák az ipariskolai felügyelő bizottság tagjai, az iparhatósági megbízott iparos mester urak és az érdeklődő tanügybarátok jelenletében, folyó évi június hó 3-án tartattak meg. Ugyanez alkalommal megtekinthető volt, az iparos tanonczok munka-kiállítása is. A tanév folyamán beírt 208 iparos tanuló közül, csak hatvan készített kiállítási tárgyakat; összesen 80 tárgy volt kiállítva. A vizsga végettével a következő szorgalmas tanulók részesítettek jutalomban: Szabó József III. oszt. tan. Králik József szíjgyártó mester inasa 2 frtot, Kaszper József III. oszt. tan. Bolkay Pál asztalos mester inasa 1 frtot, Vasko Gyula II. oszt. tan. Spissák Andor kocsigyártó mester inasa, Ruman Pál I. oszt. faragó isk. tanuló és Csizmarovics István előkészítő oszt. tan. Csizmarovics István ezizmadia mester inasa. Az iparos-tanoncz munka-kiállítást bíráló bizottság pedig a következőket érdemesítette a kitüntetésre: Mede Pál III. oszt. tan. Miskolczy István ezizmadia mester inasát 2 frt 10 kr. Mares Ferenc és Kaszper József III. oszt. tan. Bolkay Pál asztalos mester tanulói 1—1 frttal, Langauer József II. oszt. tan. Langauer József cipész mester inasa 1 frt, Rábely Károly és Jeszenszky Samu I-ső oszt. tan. Trubint Lukács szíjgyártó mester inasai 1—1 frttal, Papp János I. oszt. faragó isk. tan. 50 kr., Seres József III. oszt. tan. Löffler János ezizmadia mester inasa 50 kr. Miseszka András I. oszt. tan Murgács József lakatos mester inasa 50 kr. Pekár Emil III. oszt. tan. Gazda Bertalan inasa 50 kr. Ujj Lajos III. oszt. tan. Kovács Péter timár mester inasa 50 kr. Csögér László III. oszt. tan. Németh Károly kalapos mester inasa 50 kr. Kovács János II. oszt. tan. Kovács András ezizmadia mester inasa 50 kr. és Orbán István I. oszt. tan. Turek József szabó mester inasa 50 krral jutalmaztattak. Az iparos tanonczok jutalmazásához járultak: Rimaszombat város pénztára 8 frttal, Baksay István ip isk. felügyelő biz. elnök 3 frttal, Szabó József ipartestületi elnök 2 frttal, Miskolczy István 2 frt 10 krral, Trubint Lukács ur 2 frttal, Soós Ferenc (épitész) és Eva János iparisk. felügy. biz. tagok 50—50 krral.

Budapesti Hirlap. A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét; minden pártédek mellőzésével küzdött nemzetünk-és fajnunkért, ez egyetlen jelszóval: magyar ság! Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolvá azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig

a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hírlap“ érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozótársak egész seregén kívül, a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik; minden rovatot külön vezető gondoz, a helyi tudósítók kivül, a kik a nap történetét írják, minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszeres levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálattal immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap“ arról rögtön ne adjon hű és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap“ politikai cikkei Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal híven a lap független magyar pártérdekeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közléte felől távirati értesülésekkel látunk el rendszeres levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bírunk; a „Budapesti Hírlap“ távirati tudósításai ma nap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megátvittezzék. A külföldi rendszeres tudósítók kivül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap“ e czélakra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hírlap“ távezaróvata Teleki Sándor gróf, Tóth Béla, Rákosi Viktor (Sipulusz) és több kiváló írók közreműködése mellett, a lapnak egyik erőssége, s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napi rovatokat kitünő zurnalisták szerkesztik s a helyi értesülés, ismert leggyesőbb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatát külön-külön szerkesztői a fővárosi sőtét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap“ helyet foglalhat minden családsztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regényesarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közöljük. Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legezészerűben postautalványnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hírlap“ kiadó hivatalának, IV. kerület, Kalap-utca 16. sz.

Szerkesztői üzenetek.

N... es. A „mende-monda“ beválk, de a szerkesztőségnek tudnia kell, kitől származik. Azért kérjük tudassa velünk nevét.

Felölös szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

Magán-hirdetések.

Meghívás.

A „Gömörmezei nép- és iparbank“ részvényesei 1888. július hó 2-án d. e. 9 órakor a „Három Rózsa“ vendéglő nagytermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel meghívotnak.

Tárgyak:

1. A községi hitelszövetkezetek felállítására tárgyában közgyűlésileg kiküldött bizottság jelentésének tárgyalása.
2. Az üzletkör bővítése által esetleg követelt alapszabály módosítások.
3. Indítványok.

Rimaszombat, 1888. június 14-én.

1—3 Az igazgatóság.

Jeles minőségű

Portland- és Román-cémet

valamint

CÉMENTLEMEZEK

rendkívüli olcsó gyári áron mindig készletben kaphatók

BENCZUR mogyoróskai cémentgyárának

Kassai raktárában.

Kérdések és rendelvények levélben

BENCZUR cémentraktóra KASSÁN

vagy sürgönyileg

„BENCZUR Kassa“

ezim alatt kéretnek.

Viszonteladók és állandó vevők előnyben részesülnek.

ANDRIK SÁMUEL,

kályhagyára

Tamásfalán, (u. p. Rimaszombat).

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Tamásfalán (saját házamban) mindenféle alaku nagyságu és színű, saját gyártmányu s közzénnel is fűthető kész, raktáron levő

cserepkályhák

nagy választékban, jutányos áron mindig kaphatók. — Megrendelések pontosan teljesítetnek. 2—*

ANDRIK SÁMUEL, kályhámester.

Hirdetmény.

152 sz. — Alólirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Nagy-Rőzei kir. járás bíróságának 1886-ik évi 2181. számú végzésével **Bárdosy Pál** ügyvéd által képviselt **Králl Károly** felperes részére **Fischer Károly** alperes ellen 300 frt követelés s járuléka erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt ingóságokra a fent idézett kir. járásbíróságának 1288. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak leendő megtartására határidőül 1888-ik évi július hó 7-ik napjának d. e. 9 órája Gerliczén alperes lakásán kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt 400 azaz négyszáz mázsa szénából álló ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, s mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagy-Rőzén, 1888-ik évi június hó 10-én.

Ecsegly József, kir. bírósági végrehajtó.

Haszonbéri hirdetés.

Fodor Ágostonné feledi birtoka, mely 5 $\frac{1}{2}$ hold belsőségből, 202 $\frac{1}{2}$ hold szántóföldből, 91 $\frac{1}{2}$ hold rétből és 358 $\frac{1}{2}$ hold erdő és legelőből áll, őszi és tavaszi vetéssel 1889. év április 24-től hat évre haszonbérbe adatik. — A bérleti szándékozók **Kubinyi Aladár** rimaszombati lakossal értekezhetnek. 2—2

Hirdetmény.

1891. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Varga Mihály** és **Márton** végrehajtónak ifj. **Baeso János** hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 256 forint tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Simonyi község határában fekvő a simonyi 63. sztkönyvben foglalt $\frac{1}{4}$ urbéri telek külsőségből ifj. felső Baeso János hagyatéka nevében álló egyhatod részére 187 frt, simonyi 164. sztk. foglalt Nagy sz. Vigh Katalin, Baeso Juhász Katalin, Baeso Mihály és ifj. felső Baeso János nevében álló 62. hrszámú beltelek és 35/b. számú házra 180 frt a simonyi 166. sztkben foglalt Baeso felső János és ifj. Baeso Jánosné sz. Szekér Erzsébet nevében álló 116. hrszra

az árverést 158 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi augusztus hó 7-ik napján délelőtt 10 órakor Simonyi községben a község-bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis Simonyi 63. sz. tk. ingatlanra 18 frt 60 kr. Simonyi 164. sz. tkv. 18 frt. Simonyi 166. sz. tkv. 15 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovdékeses értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1888. évi április hó 4. nappán. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Hánrich, kir. tszéki bíró.

Pályázati hirdetés.

Az alólirt közkórháznál még ez évben utólagos havi részletekben járó 234 frt, a jövő évben már 290 frt készpénzfizetés, természetben egy szoba, konyha, egy kamarából álló lakás, fa- és világítással járó **kapus szolgáló állomás** a folyó év július 1-től megüresedvén, felhivatnak mindazok, kik ez állomást elnyerni ohajtják, hogy írás, olvasás, a magyar és tót nyelvbeni jártasságukat, nemkülönböztetve eddigi erkölcsi viseletüket igazoló okmányaikat az alólirt igazgatóságnál a **folyó június hó 30-áig** annál is inkább beadják, mert a később érkezett jelentkezősek figyelembe nem fognak vétetni.

A **kapus kötelességei és teendői** a közkórház gondnoki irodájában bármikor megtekinthetők. — Jelen hirdetés költségeit az állomást elnyerő fedezi. — Kiszolgált altisztek és valamely iparral foglalkozók előnyvel bírnak ez állomás elnyerésére.

Rimaszombat, 1888. június 6. 2—2

A gömörmezei közkórház igazgatósága.

Hirdetmény.

98/1888. sz. Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1057/1887. számú végzése által **Pristyák Antal** felperes javára **Lúger Tivadar** dobóczai lakos alperes ellen 275 frt tőke, ennek 1883. év április hó 15. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 96 frt perkoltség követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 400 frtra becsült loerőre alkalmazott egy eszplógép, és az 1887. évi május 20-iki árverésen el nem adott egy diván és két karosszékkel álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járás-bírósági 660/88. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Dobóczán alperes lakásán leendő eszközölsére 1888-ik évi június hó 23-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Rimaszében, 1888. évi jun. hó 6-ik nappán.

Salamon Béla kir. bír. végrehajtó.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán, eperjesi-ut 16. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jöhrnevé gépeit a közeledő nyári idényre, nevezetesen:

Cseplőkészületeit könnyű járással, járgány- vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi cseplőgépeit, járgány-hajtásra is alkalmazva, szalmarázó-készülékkel v. anélkül.

Backer- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. —

Szeszgyár-berendezéseket, mint péld. Henze-főzők, kavarázó készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat stb. 2—6

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletét tartjuk állandóan. Gazdasági gépeink képes, valamint öntődnék gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

